No. 2295 Zaterdag 7 Januari 1928. 45ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Curaçaosche Sprokkelingen.

I.

Ons eertijds zoo rustig Curaçao heeft in de laatste jaren een evolutie medegemaakt, die het van een eens zoo vredig eiland, hoofdzakelijk bestaande van landbouw, visscherij en het uitoefenen der kleine scheepvaart, heeft omgewerkt tot een centrum van de oliemarkt, waarop thans een groot gedeelte der wereld het oog gevestigd heeft; en onze haven eertijds door een enkel stoomschip bezocht, telt thans de schepen die haar bezoeken bij duizenden. De eertijds zoo armoedige bevolking, die somtijds in droge jaren een jammerlijk bestaan voortsleepte, geniet thans een ongekenden welstand, en in alle rangen en standen der maatschappij heerscht een voorspoed, zooals men vroeger nooit had kunnen droomen.

Echter dringt de vraag zich op: heeft het lichaam dat ons regeert, heeft het bestuur zoowel hier als in het Moederland, met deze evolutie rekening gehouden?

Heeft het zich aangepast bij de snelle ontwikkeling die hier plaats vond, zooals men dat van een handelscentrum verwachten mag? Heeft het door beschermende wetten en verordeningen de inwoners tevens veilig gesteld tegen de verschillende nadeelen die noodzakelijk elke evolutie met zich mede brengt? Heeft het gezorgd dat de voordeelen die uit die evolutie voortkwamen zoo aangewend werden dat deze opwegen tegen de nadeelen die er eventueel uit voortvloeien? Is de burgerij voldoende beschermd tegen allerlei vreemde elementen en invloeden, die zich hier indringen of ongewild worden voortgebracht? En dan past een volmondig: NEEN. Noch van uit het Moederland, noch van het bestuur alhier is eenige werkdadige kracht uitgegaan, zooals men had mogen verwachten; en waar handel en nijverheid hand aan hand gingen in het uitbreiden van hun werkkring, kapitaal en afzetgebied, daar bleven beide besturen achter in een ongemotiveerden staat van indolentie, waarvan men haast zou zeggen dat zij gewild was. Het aantal klachten over het bestuursbeleid is dan ook legio en van alle kanten klinken jammerkreten die het noodzakelijk maken een en ander eens ernstig onder de oogen te zien, te vermelden wat men van het bestuur verwacht of verwacht had, wat er gedaan behoort te worden en de gevolgen die er eventueel voor de bevolking uit voortvloeien. Hiertoe is op de eerste plaats de lokale pers geroepen en deed dit sprokkelaar naar de pen grijpen om van tijd tot tijd eens op deze punten te wijzen, hierbij geen personen sparend, doch ook weder niet met de bedoeling hen hierdoor te grieven, maar uit welbegrepen landsbelang de vinger te leggen op de vele wonden die onze maatschappij geslagen zijn en worden. Om voor de vuist weg eenige punten te noemen: het vervuilen van onze haven door stookolie op het water, waardoor groote schade wordt aangericht aan particuliere eigendommen, om nog niet te spreken van het ongemak, dat diegenen er van ondervinden die dagelijks hun werkzaamheden in of langs de haven hebben. De onvoldoende côntrole op de vreemdelingen alhier, de drinkwatervoorziening, die zich nog altijd hult in een waas van geheimzinnigheid, alsof het bestuur bang is de plannen aan een publiek oordeel te onderwerpen, zoodat de bevolking nog niet eens weet wat er voor een waterleidingplan gemaakt is, ofschoon bij het ter perse gaan van dit artikel de materialen reeds gedeeltelijk aangekomen zijn en men met de voorloopige werkzaamheden reeds een aanvang gemaakt heeft. Onze bestuursinrichting, de belastingverhooging en nog zoovele andere punten zijn een overweging meer als waard.

Als eerste punt werd door ons genoemd de kwestie van het vervuilen van onze haven; en dit was geen opzet, maar vlood ons uit de pen nog onder den indruk van de verontreiniging van Willemstad's haven eenige weken geleden. Wat is het geval? De groote onachtzaamheid die hier allerwege heerscht doet zich ook gevoelen bij het vol- en leegpompen der verschillende tankbooten en de overige schepen die als oliestoker onze haven aanloopen, en daar allerhande bilge en ballastwater overboord pompen dat door olie verontreinigd is... Bij de gewoonlijk hier heerschende passaatwind wordt deze olie gestuwd in de westelijke richting van het Schottegat, in de richting van Valentijn en Welgelegen. Het is dan ook bedroevend te zien hoe de oevers van het eertijds zoo mooie Welgelegen thans onbegaanbaar gemaakt worden door stookolie, en niet alleen olie maar ook allerhande ander vuil, en afval hetwelk daar somtijds met moedwil ingeworpen wordt, ook van schepen, die in de verbeelding zijn dat het Schottegat een vuilnisvat is. Zoo werd ons medegedeeld dat het oorlogschip, dat in het Schottegat lag, zich hieraan schuldig maakte door het overboord werpen van allerhande embalage.

Komt echter de tijd van windstilte of verandert de wind voor een enkelen dag van richting, zoo als dit in den regentijd meer gebeurt, dan drijft al de olie en het vuil uit de verzamelhoeken en jaagt het als een dikke pap door de haven naar zee, zich onderweg aan alles vasthechtend wat het tegenkomt om het nooit meer los te laten. Het is dan ook bedroevend te zien hoe onze oevers druipen van stookolie en van af de Saliña aan de Oostzijde van het Schottegat, alwaar door het hooge water de olie honderden meters over den oever gebracht is, tot achter Piscaderabaai, vindt men langs onze kust de zwarte veraderlijke lijn, die getuigt van het oliebad dat Willemstad de laatste maanden weer gehad heeft.

En niet dit jaar voor het eerst, neen sinds de laatste jaren, en immer erger, ontvangt Willemstad eenige malen per jaar een oliebad waardoor zooveel schade berokkend wordt aan particuliere eigendommen, zonder dat het ook maar een oogenblik is mogen gelukken het bestuur uit zijn winterslaap op te wekken.

Toen na den wereldoorlog uit economisch oogpunt de kolenstokende schepen van voorheen omgebouwd werden in oliestokers, — toen de stookolie in veel grooter kwantums aan de markt kwam, — toen alle nieuw gebouwde schepen oliestokers werden, deed zich hetzelfde euvel al reeds spoedig in alle zeehavens gevoelen en kwamen er klachten binnen over het vervuilen dier havens door stookolie.

Hiertegen werd direct met de meest mogelijke kracht opgetreden, en werden er verordeningen in het leven geroepen om dit kwaad te keeren. Orders werden uitgevaardigd dat de slangen waardoor olie gepomt werd niet mochten lekken, en wordt dit door de politie geregeld gecontroleerd. Bilge en ballast-water mag niet overboord gepomt worden. Ook scheepsvuil, zooals asch en embalage, mag niet overboord gegooid worden. Hiervoor komen speciaal vervaardigde laadschuiten langszij, die men aanvragen kan en waarop men het vuil deponeert. Voor schepen die olie stoken en geen bilge en balastwater overboord mogen pompen, komen ook schuiten waarin het water gepomt wordt, of men pompt het naar vergaarbakken aan den wal, alwaar de olie van het water afgescheiden wordt. Het water laat men wegloopen en de olie kan men benutten; en het is wel opmerkelijk dat de afgescheiden olie in de meeste gevallen de onkosten van een dergelijke inrichting dekt. Als wij ons niet vergissen is er ook een dergelijke inrichting gemaakt aan Caracasbaai, alwaar schepen het ballastwater door een leiding in pompen. In bijna alle havens van Europa en Amerika staan hooge geldboeten op het overboord pompen van bilge en ballastwater, waarin zich olie bevindt; maar tevens ook op het overboord werpen van ander vuil. Hier echter wordt in dit alles de vrije hand gelaten, hetgeen een oorzaak is dat de haven van Willemstad in een geregelden staat van vervuiling verkeert.

Voor het olie-vraagstuk werd dan ook geregeld de belangstelling gaande gehouden en trachtte men overal tot een bevredigende oplossing te komen.

Verschillende conferenties werden gehouden, en de laatste van deze was wel die van Washington welke conferentie internationaal was. Het project aldaar ontwikkeld werd o. a. door Engeland in principe aanvaard. In Juni 1927 werd van Londen uit een order uitgevaardigd dat de Engelsche schepen verplicht geen olie meer overboord te pompen in de nabijheid der kusten over de geheele wereld.

Als hoofdmotief werd hiervoor aangevoerd, dat: de olie de visschen vergiftigt en een groote sterfte te weeg brengt onder de zeevogels, de kusten bevuilt en daardoor niet alleen de kleeding dergenen die aan de kust verkeeren beschadigt, maar tevens een nadeeligen invloed uitoefent op de gezondheid dier kustbewonners. Een der voornaamste punten dat op de conferentie te Washington werd aanbevolen is, geen olie meer overboord te pompen binnen een afstand van 50 mijl uit de kust. Dit geldt zoowel voor ruwe als voor geraffineerde olie. Of dit practiesch mogelijk zal blijken, is zeer twijfelachtig, daar de meeste schepen voor dien tijd wel bilge-water overboord gepompt zullen hebben waar zich olie in bevindt, en daarom lijkt een afstand van 5 of 10 mijl ons juister gekozen.

Deze conventie zal echter niet van kracht worden voor zij geratificeerd is door alle naties die de conferentie bijwoonden. Echter werd er door de Engelsche admiraliteit aan alle schepen der Marine order gegeven zich hier aan te houden en geen olie overboord te pompen binnen 50 mijl uit de kust, onverschillig waar ter wereld.

De overwegingen nu die er in Engeland toe geleid hebben om geen olie meer overboord te pompen in de nabijheid der kusten, zooals de schade toegebracht aan visschen, vogels en kustbewoners lijken ons voor Curaçao ook de juiste argumenten om een commissie te benoemen, nu eens niet bestaande uit leeken op dit gebied, maar een commissie uit personen bestaande, die instaat zijn de kwestie ernstig onder de oogen te zien en die het bestuur van advies kunnen dienen om die maafregelen te treffen die noodig zijn en genomen moeten worden om de verregaande vervuiling van onze haven tegen te gaan.

In Venezuela is reeds een dergelijke commissie voor het meer van Maracaibo benoemd en is men ons daar alweer vooruit. Dat het bestuur zich dus haaste; het is meer dan tijd.

SPROKKELAAR.

Groep Ned. Antillen

VAN HET

Algemeen Nederlandsch Verbond.

LEZING

op Donderdag, den 19n Januari a.s. des avonds te 8 uur in het Kransgebouw (Curaçaostraat) alhier, over

DRAADLOOZE POPULARIA

tot het houden waarvan de Heer Ir. F. Meyer zich op 's Bestuurs verzoek welwillend bereid verklaarde.

Toegang voor leden en niet-leden.

2—1 Het Groepsbestuur.

INGEZONDEN STUKKEN.

Geachte Redacteur,

Alles wat ik deez' keer te vertellen weet, is: dat er 't vorig jaar op San Willibrordo 723.5 m.M. regenwater is neergeklaterd, en dat 't jammer is, dat de kleine luyden zoo weinig geplant hebben, want onze maïsvelden staan er nu prachtig voor;

dat we „van oud in nieuw" en nog dagen daarna in 't teeken hebben gestaan van ontploffende klappers en donderbussen, 'n noviteit, 'n ongehoord iets op onzen voorheen zoo rustigen buitenpost.

Dat is alles.

Dus geen stof voor m'n stereotiep maandelijksch praatje-onder-de-streep.

Wat me spijt.

Maar maak 'ns 'n vuist, als je geen hand hebt.

Never mind, tot 'n volgend keer, en allemaal van harte 'n Zalig Nieuwjaar!

JAN PAUL.

San Willibrordo
Jan III/1928.

BERICHTEN

Nieuwjaarsdag.

Ontzettend veel vuurpijlgeknetter en donderbusgeknal. Soms was 't of hooren en zien je verging. Aan tienduizenden is er het luchtruim ingegaan. Overigens een vroolijke opgewekte stemming. Wanordelijkheden, waarvoor steeds op zulke dagen de vrees bestaat, kwamen en er niet voor. Door een groot gedeelte der arbeidende bevolking is de Maandag er nog bijgeplakt, en door velen Dinsdag nog mee op sleeptouw genomen.

Alleen enkele ongelukken, zware en lichte, door vuurwerk, te betreuren. 'n Oppassend werkman te Sta Maria, B. S. genaamd, wilde nieuwjaarsnacht zijn vreugde uiten door 't afschieten van een donderbus. De helsche machine barstte in zijn hand uiteen, met 't gevolg dat zijn geheele linkerhand verbrijzeld werd. Geheel de palm van zijn hand was één diepe wonde, en zijn duim hing er als een klompje vleesch bij. Dienzelfden nacht nog werd hij naar het Hospitaal vervoerd, waar den volgenden morgen zijn hand is afgezet. De echtgenoote van L. R. kreeg enkele brandwonden, ofschoon gelukkig niet ernstig, doordat haar kleederen vuur vatten bij het afschieten van een vuurpijl. Nog enkele andere kleinere ongelukjes worden er vermeld.

Overigens hebben zoowel de Kerst- als Nieuwjaarsdagen een rustig verloop gehad.

Vergaan.

Volgens ontvangen draadloos bericht is de gecharterde paketschoener „Georgetown" op 26 December j.l bij zwaar weer op de kust van Nevis vergaan. Het schip schijnt uit een gebarsten te zijn. Alle opvarenden zijn gered.

Het schip was op weg naar Barbados om te dokken, zoodat er wel geen verlies van vracht of mail zal zijn. Hoewel zeer te betreuren, heeft dit bericht hier echter geen bevreemding gewekt, in aanmerking genomen den staat waarin de „Georgetown" verkeerde. Meermalen is er voorspeld dat die schoener den een of anderen keer niet zou aankomen. Gelukkig dat juist dezer dagen Hr. Ms. „Hertog Hendrik" naar de Bovenwindsche eilanden vertrokken is, met de mail aanboord; anders zouden ze daarboven weer aardig geisoleerd gezeten hebben, wie weet voor hoelang. Het is te hopen dat het Gouvernement bij de keuze van een schip voor den dienst op de Bovenwinden, alvorens een contract te maken, dit schip eerst eens deugdelijk door experten late onderzoeken: maar dan ook experten.

Tijdens het zwaar weer, dat omstreeks de kerst-dagen, op de Bovenwindsche eilanden moet geheerscht hebben, moet ook de *„Express"*, een aldaar thuis behoorend schip, vergaan zijn.

Verbinding Curaçao-Aruba.

Nu het S.S. *Merida* van de *Red D Line* een geregelde wekelijksche stoomverbinding tusschen Curaçao en Aruba onderhoudt, is de noodzakelijkheid niet meer in te zien, voor het Gouvernement, om de wekelijksche verbinding tusschen deze twee eilanden, door middel van een zeilschip langer te handhaven. Want behalve dat de „Merida" een geregelde verbinding onderhoudt, gaan particuliere zeilschepen geregeld op en neer, en doen zoo nu en dan ook andere stoomschepen, o. a. van de K. N. S. M. en de C. S. M. Aruba aan.

De vaste verbinding tusschen Curaçao en Bonaire moet natuurlijk blijven bestaan. En daarom in het te hopen dat het Gouvernement spoedig een andere regeling treft, en voor de verbinding Curaçao-Bonaire een aparte overeenkomst aangaat.

Geknipt.

Chacín, de gevangene, die enkele weken geleden uit de gevangenis ontsnapt is, is Woensdag 4 Januari op de Isla aangehouden, toen hij aldaar bezig was in te breken. Hij is wederom in de gevangenis terug.

KERKLIJST.

H. FAMILIE-KERK, SAN MATEO.

Morgen, feest van de H. Familie, patrones der parochie.

Om 9 uur plechtige H. Mis.

's Avonds half 7 Rozenhoedje, plechtig Lof met feestpredikatie door den ZeerEerw Pastoor van JAN DORET.

Hr. Ms. „Hertog Hendrik."

Het oorlogsschip „Hertog Hendrik" dat eerst Dinsdag 3 Januari naar de Bovenwindsche eilanden zou vertrekken, heeft zijn reis verdaagd tot Woensdag om de mail van de „Stuyvesant" nog te kunnen ontvangen. Z. E. de Gouverneur maakt de reis mede ter inspectie dier eilanden. 17 dezer wordt het oorlogsschip hier terugverwacht, om dan den 21sten zijn reis te aanvaarden naar Suriname, via Barbados en Trinidad.

Dagelijksch Beleid.

Gedurende de afwezigheid van Z. E. den Gouverneur blijft de H. E. G. Heer H. J. Th. Boomgaart, ondervoorzitter van den Raad van Bestuur, met de dagelijksche leiding en de uitvoering van zaken belast.

Regenval in 1927.

Van drie plaatsen hebben wij een opgaaf ontvangen omtrent den regenval gedurende het jaar 1927; n. l. uit het stadsdistrict, van het St. Thomas-College, - uit het tweede district, van Scherpenheuvel, - en uit het derde district, van S. Willibrordo. De totaalcijfers over 1927 komen vrijwel overeen, en toonen een aanmerkelijk hoogeren regenval dan de normale.

De regenmeter van het St. Thomas-College geeft als volgt:

Januari	111.1	m. M.
Februari	37.3	„ „
Maart	11.1	„ „
April	27.9	„ „
Mei	2.8	„ „
Juni	129.5	„ „
Juli	7.6	„ „
Augustus	31.0	„ „
September	20.2	„ „
October	116.3	„ „
November	100.0	„ „
December	135.5	„ „
Totaal.	730.3	m. M.

Die van *Scherpenheuvel* geeft als volgt aan:

Januari	123.4	m. M.
Februari	57.5	„ „
Maart	24.1	„ „
April	34.1	„ „
Mei	2.0	„ „
Juni	110.8	„ „
Juli	10.5	„ „
Augustus	22.9	„ „
September	9.8	„ „
October	87.9	„ „
November	160.6	„ „
December	113.1	„ „
Totaal	756.7	m. M.

Die van *San Willibrordo* wees gedurende 1927, 723.5 m. M.

S. S. „Orazio."

Zaterdagmorgen kwam het nieuwe italiaansche motorschip *„Orazio"* hier binnen, op zijn terugreis naar Italië. De *„Orazio"*, 'n zusterschip van de *„Virgilio"*, beide van de „Navigazione generale italiana" is een prachtschip, een echte luxe-oceaanlijner.

Het schip heeft een lengte van 153, 50 meter, een breedte van 18.80 M., en een waterverplaatsing van 11.600 ton. De gemiddelde snelheid is 15 mijl. Het wordt voortbewogen door twee Dieselmotoren, type Burmeister & Wain, die samen met de hulp apparaten een totaalkracht ontwikkelen van 10.000 P. K. Er is plaats voor 110 passagiers eerste, en 190 passagiers tweede klas. Alles is er op ingericht om het den passagiers zoo aangenaam en geriefelijk mogelijk te maken. Niets is er aan gespaard. Het dek leent zich voor allerlei soort ontspanning; de salons, zijn keurig en met echten kunstsmaak ingericht, de hutten zijn geriefelijk en in één woord echt gezellig. Alles wat men maar kan verlangen is er op vereenigd, een zwembassin, gelegenheid voor gymnastische oefeningen, een kunstafdeeling, bioscoop en uitgelezen orkest. Ook de tweede klasse is flink en royaal en geeft overvloedig gelegenheid voor allerlei ontspanning.

Een uitgelezen gezelschap, waaronder Z. E. de Gouverneur en Echtgenoote, vereenigde zich namiddags ten 4 uur aanboord, om het mooie schip te bezichtigen, waarna allen op de meest hoffelijke wijze onthaald werden in de diningroom. Hier werd het woord gevoerd, in het Engelsch, door den heer dr. Cav. M. Radice, Directeur van den maritiemen dienst van Midden-Amerika, en op deze eerste reis van de „Orazio" optredend als de vertegenwoordiger der Maatschappij. Hij bedankte alle tegenwoordigen voor hunne belangstelling en herdacht dankbaar den tijd dien hij in Holland had doorgebracht. Hij besloot zijne rede met zijn beste wenschen uit te spreken voor de welvaart van Curaçao en zijn bevolking. Daarna hield de heer C. S. Gorsira JPEz een keurige rede in 't italiaansch. Een uitgelezen orkest voerde enkele zeer mooie nummers uit. Het schip heeft ook twee zoeklichten, waarmede 's avonds laat bij het verlaten van onze haven gespeeld werd.

Onze gelukwenschen en beste wenschen voor kapitein en bemanning, en onzen hartelijke dank aan de heer C. S. Gorsira JPEz, agent der lijn, voor de hoffelijke uitnoodiging.

Gelukstelegrammen.

Naar wij vernemen is het overseinen van gelukstelegrammen per kortegolf tot nader order gestopt.

Officiëele Berichten.

van de voorige week.

C. F. Cruger is benoemd tot tijdelijke hulpkommies der belastingen op Aruba. Aan den observator bij den Weerkundigen dienst alhier Ch. R. Jacobs is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend en de klerk op het Departement van Openbare Werken A. G. van der Gen is tijdelijk met die functiën belast.

Aan den heer R. J. Beaujon Jr. is eervol ontslag verleend als Gezaghebber van St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba en hij is benoemd tot Directeur van de Landswatervoorziening op Curaçao.

Aan den agent van politie 2e klasse op Aruba H. W. van Cleef is op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan den onderwijzer 3de klasse bij het openbaar onderwijs in Curaçao J. H. P. Schrils is, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit die betrekking. De heer Schrils voornoemd is benoemd tot commies en werkzaam gesteld ter Griffie van het Hof van Justitie alhier.

De klerk D. B. Duque, werkzaam ter Griffie van het Hof van Justitie, is overgeplaatst naar kantoor van den Koloniaal Ontvanger.

Mej. S. A. M. Neuman, onderwijzeres 3de klasse aan de Wilhelminaschool alhier is tijdelijk ontheven van hare werkzaamstelling aan die school en werkzaam gesteld aan de Hendrikschool.

De fuselier R. F. Bernadina is, op zijn verzoek, eervol ontheven van zijne verdere werkzaamstelling bij de politie alhier.

De heer L. C. Kwartsz is benoemd tot rooimeester voor de buitendistricten op Aruba.

Geboorten en huwelijken.

Naar wij vernemen valt er in het afgeloopen jaar een aanzienlijke toename te constateeren in het aantal geboorten en huwelijken: n.l. van de eerste met 20 procent en van de tweede met 25 procent. Een en ander is natuurlijk te beschouwen als het gevolg van den meerderen welstand onder de bevolking, en van de toename der bevolking door immigratie. Hadden wij hier een bevolkingsregister, zooals het behoort, dan zou het spoedig zijn na te gaan, hoeveel percentage van deze groote toename in den tijd van één jaar, komt op rekening van den aangroei der bevolking, en hoeveel op den verhoogden welstand.

Staat van inkomsten-derde kwartaal.

In 't derde kwartaal van het afgeloopen jaar is er wederom een aardig accres te boeken. Onze inkomsten bewegen zich nog steeds in stijgende lijn, en zullen dit naar alle waarschijnlijkheid nog wel enkele jaren blijven doen.

De *belastingen* hebben opgebracht f. 647.792, tegen ruim f. 531.000 in het derde kwartaal van 1926, een vermeerdering van ruim f. 116.000.

De *inkomsten van onderscheiden aard* brachtens ruim f. 350.000 op tegen f. 255.000 het jaar te voren. Totaal dus een vermeerdering van bijna f. 212.000.

Op deze toename zijn vooral van invloed geweest de invoerrechten die f. 48.000 meer, de accijns op gedistilleerd, die f. 41.000 meer, de gebruiksbelasting die f. 8000 en de successie-belasting de f. 6.500 meer hebben opgebracht.

De inkomsten der posterijen stegen van f. 17.408 tot f. 26.058 van de draadlooze van f. 6554 tot f. 10.462, de telefoon bracht op f. 16.453, de inkomsten der Curaçaosche Bank stegen van f. 4.542 tot f. 23.361 en de loodsgelden van f. 77.386 tot f. 95.639.

De raming werd met ruim f. 325.000 overschreden.

Gedurende de 9 eerste maanden van het afgeloopen jaar brachten de inkomsten bijna f. 562.000 meer op dan het jaar te voren, en f. 827.559 meer dan de raming was.

S.S. Stuyvesant.

Het SS. „Stuyvesant" is eerst Woensdagmiddag, ruim een week na datum, hier binnengekomen. Het schip heeft met een zwaren storm te kampen gehad voor de Azoren, en door bij te leggen, heeft het verschillende dagen verloren. Vanwege den zwaren wind kon het Maandag j. l. niet klaar komen met lossen te La Guaira. Naar verluidt is toen telegrafisch aan den kapitein verzocht de Hollandsche mail aan de Amerikaansche boot mee te geven, hetgeen echter niet mogelijk was.

Naar wij vernemen, zijn er gelukkig geen persoonlijke ongelukken te betreuren, en heeft het schip ook geen schade geleden in den storm.

Begrooting Curaçao 1928.

De positie van den Gouverneur.

Verschenen is het Voorloopig Verslag over het wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928.

Wat betreft de positie van den Gouverneur wezen vele leden op de berichten, die nu reeds geruimen tijd bij herhaling uit Curaçao aankomen omtrent ernstige verzwakking van die positie. Mocht dit inderdaad het geval zijn, dan zou het naar hun meening zeer de vraag zijn. of het belang van Curaçao zou toelaten dat deze gouverneur langer aan het hoofd van dit gewest zou gesteld blijven.

De leden, die bij het afdeelingsonderzoek van de vorige Curaçaosche begrooting de vraag hadden gesteld, of het wel gewenscht was den huidigen gouverneur te handhaven, waren na hetgeen bij de openbare behandeling dier begrooting over diens beleid door verschillende leden der Kamer en ook door den Minister werd opgemerkt nog minder dan vroeger geneigd die vraag bevestigend te beantwoorden. Na de toen gevoerde besprekingen hebben nog de uitlatingen van den Gouverneur tijdens zijn verblijf in Nederland over de schoolquaestie aan zijn positie ernstig afbreuk gedaan.

De leden hier aan het woord had het verwonderd, dat het in een der dagbladen opgenomen bericht, dat de heer Brantjes niet weer naar Curaçao zou terugkeeren, door de feiten is gelogenstraft.

Financieele gelijkstelling bij het onderwijs.

Ten aanzien van het onderwijs verzochten verscheidene leden op de hoogte te worden gesteld van de argumentatie betreffende 's gouverneurs opvatting, dat in de betrokken kringen op Curaçao allerminst de begeerte bestaat naar doorvoering van de financieele gelijkstelling van het bijzondere met het openbare onderwijs.

Verscheidene andere leden verklaarden aan kennisneming van deze argumentatie geen behoefte te hebben, zij waren bij voorbaat van de ondeugdelijkheid daarvan overtuigd en zij meenden dat de verklaring van den gouverneur op niets anders kan berusten dan op fantasie.

De Tijd, 9 Dec. '27.

West-Indische Gids

Inhoud-December 1927.

Stroomingen in Suriname, door G. J. Staal. Curaçao en onderhoorige eilanden, 1816-1828. V. door mr. B. de Gaay Fortman.

Het verval van Suriname, Pogingen tot herstel, door F. H. Umbgrove.

Nog iets omtrent Surinaamsche Plantage-leeningen, door C. K. Kesler.

Hoe staat 't thans met de Corantijn kwestie? door Dr. H. D. Benjamins.

Muziekuitvoering.

Zondag avond van 7½ tot 9 uur, 8 Januari 1928. Brionplein.

PROGRAMMA:

1. *Scherpenheuvel.* — *C. A. Boskaljon.*
2. *Hymne.* — *Bach.*
3. *George.* — *Mrs Sarah. L. H. Maduro.*
4. *Potpourri populaire,* — *G. Renaud.*
5. *Welcome home.* — *Charles Maduro.*
6. *Polka Caprice.* — *Ch. de Carmont.*
7. *Parade de la Garde.* — *M. J. H. Kessels.*
8. *A la plus Belle.* — *A. Govaert.*
9. *Le petit Postillon* — *V. J. Benoodt.*
10. *Hymno nacional de la República de Chile.* — *Ramon Carnicer.*

De Politie.

Geheel in denzelfden geest als wij kort geleden schreven, naar aanleiding van hetgeen de Minister van Koloniën mededeelde in de Memorie van Toelichting op de begrooting van Koloniën, schrijft het Koloniaal Weekblad d. d. 1 December, als volgt:

„Wij zijn dus gezwicht voor staatsrechtelijke bezwaren tegen het ingediende ontwerp. Wat nu?

Er is iets in het standpunt van den Minister van Koloniën, dat wij niet begrijpen. 12 Oct. 1927 doet de Minister aan de Kamer weten, dat de uitvoerige besprekingen met den heer Statius Muller geen wijziging hebben vermogen te brengen in des Ministers vaste overtuiging, dat Curaçao slechts door de totstandkoming der voorgestelde politie-reorganisatie de beschikking zal verkrijgen en behouden over een aan redelijke eischen voldoende politiemacht. Uit het in ons vorig artikel aan de Memorie van Antwoord op de begrooting van Koloniën ontleende blijkt intusschen, dat de Minister zich begin September per brief tot het Koloniaal Bestuur heeft gewend, om aan de hand van de door den heer Muller aanbevolen concessies tot nader overleg te komen, met welke concessies de Minister aanvankelijk niet kon instemmen? Als er tegelijk met de verzending van den brief getelegrafeerd was, dan had des Ministers voorstel het bestuur zoo tijdig bereikt, dat de Raad de behandeling zeker een week of langer had kunnen en willen uitstellen. Nu is het zoover, dat het advies van den Raad van State op het ontwerp K. B. al is binnengekomen. Is bij dat ontwerp ook rekening gehouden met de door den heer Muller aanbevolen concessies? Me dunkt, dat de Tweede Kamer dit toch voor het minst had mogen hooren op het voorstel van verscheidene harer leden, om den desbetreffenden begrootingspost voorloopig terug te nemen. In ieder geval zal wel met de bezwaren van den K. R. die veel meer dan zijn vertrouwensman afkeerig blijkt geweest te zijn van concessies, geen rekening gehouden zijn, want dan was voor regeling bij K, B. geen reden.

Waarschijnlijk zal, nu de zaak ineens zoo snellen voortgang heeft, de Tweede Kamer straks min of meer voor een *fait accompli* blijken te staan, en wat zal zij dan doen? Zij kan èn bij de grooting van Koloniën èn bij die van Curaçao haar budgetrecht in de weegschaal leggen. Daarvoor is iets te zeggen, omdat deze zaak in dit stadium ten nauwste raakt de vraag, of de autonomie alleen op papier zal bestaan, of ook in de praktijk zal gelden. Wij voelen wel, dat de mogelijkheid van regeling bij K. B., alsook die van niet-goedkeuring der door den Kolonialen Raad vastgestelde sluitende begrooting als veiligheidsklep moet blijven bestaan, maar laat het ook niet meer dan een veiligheidsklep blijven, en geen middel on den departementalen zin door te drijven,

Eén bezwaar tegen uitstel blijft bestaan: het reeds meermalen naar voren gebrachte periculum in mora. De berichten uit de kolonie wijzen bij voortduring op toestanden, die eigenlijk alle beschrijving te boven gaan, spotten met iedere handhaving van het gezag en Nederlands naam als koloniale mogenheid eenvoudig te grabbel gooien.

Dat is diep en diep treurig, maar de verantwoordelijkheid hiervoor komt ten volle voor rekening der regeering, die al jaren lang die toestanden heeft laten geworden. Misschien zijn zij in afwachting eener behoorlijke regeling der politie te bezweren door het garnizoen volgens de bestaande bepalingen, behoorlijk quantitatief en qualitatief op peil te houden en met detacheering bij de politie door te gaan.

Wij willen ook nog eens wijzen op dit groote bezwaar, dat de ontworpen regeling aankleefde, de wisseling van het personeel, dat na een verblijf van enkele jaren, misschien juist lang genoeg om voor zijn taak in de vreemde omgeving bekwaam te worden, weer zou vertrekken. Dat geldt èn van de leidende personen èn van de met straatpolitie te belasten beambten. De dubbelposten, door het bestuur gedacht, van een Europeaan (intellect) en een Curoçaoenaar (kracht en taal) zijn een lapmiddel, det tot zeer bedenkelijke botsingen tusschen de drie factoren kan leiden, daargelaten de vraag, wat dit intellect dan met *zijn* kracht zou moeten doen."

De duikboot K XIII.

Een nieuw prachtwerk ook van historische waarde, en bijzonder interessant voor den Curaçaoschen lezer is het pas verschenen boek:

Met Hr. Ms. K XIII naar Nederlandsch Indië

door C. v. d. Linden, en M. S. Wytema met een voorwoord en medewerking van Prof. Dr. Ir. F. A. Vening Meinesz.

Men herinnert zich, dat deze duikboot van 8—20 Juli 1926 hier in onze haven vertoefde. Dat gedeelte der reis, wat Curacao behandelt, bestaat ongeveer 20 bladz. druks.

Het boek bevat 100 mooie foto's en eenige routekaartjes. In Holland is de prijs fl. 6.50 in prachtband.

Verkoopkoersen der Banken op Curaçao voor Buitenlandsche Wissels.

(Opgegeven door de Hollandsche Bank voor West-Indië.)

	30/12	31/12	2/1	3/1	4/1	5/1
New-York	2.46	2.46	2.46¼	2.46¼	2.46½	2.46⅝
Londen	12.06	12.06	12.07	12.07	12.08	12.08
Nederland	99.75	99.75	99.75	99.75	99.75	99.75
Parijs	9.92	9.92	9.93	9.93	9.93	9.94
Spanje	41.65	42 11	42.11	42.11	42.71	43.03
Zwitserland	48.23	48.21	48.23	48.23	48.25	48.30
Italië	13.22	13.22	13.24	13.24	13.25	13.26
Belgie	35.62	35.62	35.66	35.66	35.69	35.73
Duitschland	—.60	—.60	—.60	—.60	—.60	—.60
Caracas	47.75	47.75	47.80	47.80	47.90	47.95
Maracaibo	48.—	48.—	48.05	48.05	48.15	48.20

Den 6en December overleed tot onze diepe droefheid na een kort, doch smartelijk lijden, voorzien van de laatste H.H. Sacramenten der Stervenden, onze innig geliefde Echtgenoote, Moeder en Dochter.

Marie, Fertunate Virg. Winterhoff

geboren Croes.

De teraardebestelling had plaats den 9en Dec. om 9½ uur op het R. K. Kerkhof te Hatert.

A. Winterhoff, Carl. Winterhoff, Anna Sofia Croes.

Nijmegen 7 December 1927. St. Jacobslaan 285.

Watervoorziening.

De heer R. J. Beaujon Jr. Gezaghebber van de Bovenwindsche Eilanden is als zoodanig eervol ontslagen, en benoemd tot Directeur van de Curaçaosche watervoorziening, tevens belast met de uitvoering van de werkzaamheden van den aanleg der waterleiding. Naar wij vernemen is er reeds een groote hoeveelheid materiaal aangekomen, en is men deze week begonnen met den voorbereidende werkzaamheden voor den bouw van waterreservoirs op Groot Kwartier.

Vervuilde straten.

Wat in den laatsten tijd direct aller aandacht trekt en ergernis wekt is de vervuilde toestand onzer hoofdstraten en steegjes, en vooral van de gooten langs de straten. Door de slechte afwatering blijft op heel veel plaatsen het water staan, wat door het vuil dat erin ligt opgehoopt, een walgelijken indruk maakt. Wat door iedereen gezien wordt, en ieders ergernis opwekt, schijnt voor onzen reinigingsdienst en O. G. een geheim te zijn. Want tot heden hebben wij nog niemand een hand zien uitsteken, om de straten en gooten te zuiveren, en aan dien weerzinwekkenden en alles behalve hygienischen toestand een einde te maken.

Waarom, wanneer het pas geregend heeft, - en dat gebeurt tegenwoordig nog al eens - niet enkele mannen aan het werk gezet, om met het wegstroomende water tegelijk al het vuil weg te vegen. Niets is gemakkelijker dan dat. Op 't oogenblik bepaalt onze reinigingsdienst zich enkel en alleen tot het ophalen van het vuil dat de inwoners in bakken aan hun deuren gelieven te deponeeren. De gevangenis zit vol. Waarom de gevangenen niet aan 't werk gezet, onder een flinke bewaking? maar dan ook inderdaad laten werken, niet lanterfanten.

Wij vragen onzen Openbaren Gezondheidsdienst beleefd dit vraagstuk eens ernstig onder de oogen te zien.

Want zoo kan 't niet langer.

Naar Aruba.

Dinsdagavond zijn de heeren ir. van Rosse, Directeur van Openbare Werken, en C. Hoek, Havenmeester, per S.S. „Merida" naar Aruba vertrokken. Deze reis houdt blijkbaar verband met de aldaar uit te voeren havenwerken, en bouw van een nieuwen steiger in de Paardenbaai.

Gisterenmiddag zijn zij teruggekeerd.

Kabelberichten:

Mexico, Bij gelegenheid van het nieuwe jaar heeft president Calles een boodschap gericht tot het mexicaansche volk, waarin hij zegt dat de binnenlandsche toestand in Mexico verbeterd is, en de relaties met andere naties zeer hartelijk zijn.

De president verklaart dat de godsdienstige opstand onderdrukt is en de weinige rebellen die er nog over zijn, spoedig zullen zijn uitgeroeid.

De houding van de regeering ten dezen opzichte is niet veranderd, zij gaat door, alle godsdienstige overtuigingen te eerbiedigen.

Zoo tracht men de wereld te misleiden!

***

Storm, sneeuw en regen, teisteren verschillende landen van Europa en een groot deel van Marokko.

In Engeland heerscht een ontzettende koude. In Kent liggen verschillende dorpen onder den sneeuw bedolven, die op sommige punten een hoogte van 20 voet bereikte.

Tengevolge van de stortregens in het noorden van Marokko, die nog steeds aanhouden, is een groot deel overstroomd. Vierhonderd mijlen van de vruchtbaarste streken staan onder water.

Verschillende plaatsen zijn heelemaal verlaten, terwijl de oogst zoo goed als geheel vernield is.

Verschillende schepen op den Oceaan hebben het zwaar te verantwoorden gehad, terwijl anderen gedwongen waren van wege den storm in de haven te blijven. Soms bereikte de storm een snelheid van 80 mijl.

BUITENLAND.

DUITSCHLAND.

Onder financieele voogdij.

Weer is eens duidelijk gebleken, hoezeer Duitschland door het aanvaarden van de Dawes-regeling onder de financieele voogdij van Amerika is geraakt. De regeering-Marx heeft de noodzakelijkheid van een salarisverhooging voor de ambtenaren ten volle erkend en er is zoo goed als geen partij die 't daarmee niet eens is. De bezoldiging der ambtenaren is verre achtergebleven bij het algemeen levenspeil en nu stelt de regeering voor die wanverhouding tenminste eenigermate te verzachten. Dat zal natuurlijk veel geld kosten, maar zoo verklaarde de Minister van Financiën Köhler nadrukkelijk, 't gaat *zonder* belastingverhooging.

Niet zoo echter denkt de dwarskijker der Amerikaansche *haute finance* te Berlijn, Parker Gilbert erover. Hij is bang, dat de renten- en schuldaflossingen daardoor wel eens in gevaar konden komen. Hij stuurt daarom een „vriendschappelijken" brief aan den Minister van Financiën met dezen inhoud: In de Dawes-regeling staat, dat ze geen buitenlandsche contrôle of inmenging in binnenlandsche aangelegenheden tengevolge mag hebben. Ik bemoei me er dus ook niet mee, dat salarisverhooging en nieuwe schoolwet een verschrikkelijken boel geld kosten. Maar ik wou alleen maar zeggen, dat de momenteel hoogere belastingopbrengsten de Duitsche regeering niet tot onvoorzichtige dingen mag verleiden en dat de verhooging der ambtenaarssalarissen, de nieuwe school wet alsmede de schadevergoeding voor liquidaties tijdens den oorlog heelemaal niet te vereenigen zijn met den stand der Rijksfinanciën.

Asjeblieft, daar had de Duitsche regeering haar standje beet. En een fraaie kant aan 't geval was, dat 't dienzelfden dag ook in een New-Yorksch blad was afgedrukt.

Natuurlijk heelemaal tegen den zin van heer Parker Gilbert. Heelemaal!

De Duitsche regeering krabbelt terug.

Er zat voor de Duitsche regeering na het standje van den Amerikaanschen dwarskijker niet veel meer op dan een vroolijk gezicht bij kwaad spel zetten. Men heeft de sympathieën der Yankees veel te veel noodig, om de Amerikaansche critiek te kunnen trotseeren en negeeren.

Daarom deed de Duitsche Minister van Financiën Köhler net, of hij allang van plan was wat onder Amerikaanschen druk moet geschieden: sterke besnoeiing van uitgaven.

Wat de bezoldiging der ambtenaren betreft, zal deze bezuiniging eerder gezocht worden in een vereenvoudiging van het ambtenarenapparaat dan in een gedeeltelijk terugnemen van de aangekondigde salarisverhooging. De Regeering blijft op het standpunt staan, dat die volstrekt wordt geboden door de stijging van den levensstandaard.

Voor de schoolwet had de interventie van Parker Gilbert fatale gevolgen. De kansen voor het ontwerp stonden toch al uiterst wankel, vooral door het geopenbaarde verzet van de Duitsche Volkspartij.

Met gretigheid hebben de tegenstanders nu het nieuwe argument van de hooge kosten aangegrepen om het ontwerp zoo mogelijk definitief den doodsteek toe te brengen.

Ook de schadeloosstelling aan Duitschers in het buitenland ter zake van hun in den oorlog gesekwestreerde eigendommen loopt nu groot gevaar, omdat Wallstreet Parker Gilbert zoo bedenkelijk heeft laten kijken.

Sub Umbra" knoopt in de „Nieuwe Eeuw" hieraan de volgende beschouwingen vast:

Het spel gaat beginnen!...

Nu Parker Gilbert tot de Duitsche regeering een uitvoerige nota heeft gericht, waarin hij er o.m., ter wille van de Dawes-regeling, d.w.z. terwille van de rentebetaling der „Saneeringsleening" en van het onverkorte binnenkomen der door Duitschland te betalen oorlogsschadeloosstellingen, op aandringt, de salarisverhooging der ambtenaren en zelfs de financiëele gelijkstelling van openbaar en bijzonder onderwijs *niet* ten uitvoer te brengen, is het oogenblik gekomen om terug te grijpen in het jongste verleden, alvorens over te gaan tot een beoordeeling van zijn optreden en van de mogelijke gevolgen daarvan. We moeten dus ditmaal vrijwel citaten geven.

Zooals men weet, begon de Dawes-overeenkomst te werken in 1924—25.

De bepalingen der overeenkomst waren aldus:

1e jaar. Het eerste jaar moet Duitschland een milliard goudmark betalen. Hiervan zal echter 800 millioen worden verstrekt door een Internationale leening. De overige 200 millioen worden gevonden in spoorwegobligaties. De Duitsche rijksspoorwegen zullen n.l. mede door buitenlanders bestuurd en een zelfstandig lichaam worden, dat een groote rol zal spelen in de betalingen aan de Geallieerden. Dit lichaam, zal wat men noemt kaufmännisch, dus, naar z.g. zakelijke principes, worden beheerd; en men verwacht daarvan zeer belangrijke overschotten. De spoorwegen zullen worden belast met een hypothecaire obligatieleening, waaruit reeds het eerste jaar de bovenbedoelde 200 millioen goudmark aan rente en aflossing aan de Geallieerden zullen worden verschaft.

2e jaar. In het tweede jaar, heeft Duitschland 1220 millioen goudmark te betalen. De Duitsche industrie zal worden belast met een hypotheek van 5 milliard goudmark, welke dit jaar 125 millioen goudmark aan rente zal opleveren; en de rest zal worden gevonden uit een vervoer-belasting ter hoogte van 250 millioen goudmark en den verkoop van 250 millioen preferente aandeelen in de spoorwegen en 595 millioen nieuwe spoorwegobligaties.

3e jaar. Voor dit jaar komen dezelfde bronnen in aanmerking als in het vorige jaar, behoudens den verkoop van preferente aandeelen welke niet meer noodig wordt geacht om een totaal opbrengst van 1200 te bereiken.

4e jaar. Voor het vierde jaar wordt een totaal bedrag van 1750 millioen vastgesteld, bestaande uit 300 millioen rente en aflossing der industrie-hypotheek, 660 millioen rente en aflossing der spoorwegobligaties, 290 millioen vervoerbelasting, en 500 millioen uit de algemeene belastingsopbrengst van het Duitsche Rijk.

Als waarborg voor dit laatste bedrag moeten dan gesteld worden de invoerrechten, de alcohol-, tabaks-, bier- en suikeraccijnzen.

5e jaar. In dit jaar zal het volle bedrag van 2½ milliard goudmark worden bereikt en wel door 300 millioen aan rente en aflossing der industrie-hypotheek, 660 millioen aan rente en aflossing aan spoorwegobligaties, 290 millioen vervoerbelasting en 1250 millioen uit de gewone inkomsten des Rijks gewaarborgd door bovenbedoelde middelen.

Verder zal dan ieder jaar op dezelfde wijze 2500 millioen door Duitschland moeten worden betaald.

We zijn nu in het 4e jaar der overeenkomst (de termijnen loopen van Juli tot Juli. Na Juli 1928 moet Duitschland de volle 2500 millioen gaan betalen.

Is het daartoe in staat?

Is het dat van plan?

De voorgeschiedenis der overeenkomst schijnt, althans op de tweede vraag een ontkennend antwoord te wettigen.

In ons no. van 1 Mei 1924 resumeerden wij de meeningen der verschillende Duitsche partijen.

Daaraan ontleenen wij:

Het Standpunt der Duitsche Middenpartijen.

1. De Duitsche middenpartijen verwachten, als gevolg van een aanvaarding van het rapport, een Fransch isolement, omdat zij gelooven, dat Frankrijk de conclusies der deskundigen niet onveranderd, en allleen onder voor de overige landen niet aannemelijke condities, zal aanvaarden.
2. Duitschland moet alle mogelijke offers brengen, om de bezetting in het Rijn- en Roergebied weg te krijgen, en dit zal gebeuren als het rapport der deskundigen wordt aanvaard; — die voorwaarde stellen ook de middenpartijen in een of anderen meer of minder vér gaanden vorm.
3. Ofschoon de deskundigen zware offers van Duitschland vergen, schijnen deze toch gebracht te kunnen worden.

Dit zijn de drie hoofdargumenten van de middenpartijen. Het voorbehoud dat zij maken loopt op tal van punten vrij sterk uiteen. Alle middenpartijen geven toe, dat afgezien van de noodzakelijkheid van ontruiming der bezette gebieden, er in het rapport der deskundigen eischen worden gesteld, die moeilijk kunnen worden uitgevoerd.

Het standpunt der Duitsche Nationalisten.

De Duitsche Nationalisten houden staande, dat aanvaarding van het rapport voor het Duitsche volk total onmogelijk is.

Het is zeker dat Duitschland geen 2500 millioen kan opbrengen, zonder zijn eigen volk tot verregaande ellende te veroordeelen.

Het standpunt der communisten.

De communisten zijn van oordeel, dat het geheele werk der deskundigen niets anders is dan een grootkapitalistische samenzwering, om de Duitsche volksmassa in slavendienst te stellen van het Internationale kapitalisme.

Zij wijzen er op, dat de deskundigen allen groote bankiers waren: dat de Internationale bankmacht een bron van enorme winsten zal vinden in de regeling, welke door deze deskundigen wordt voorgesteld, evenals b.v. diezelfde Bankmacht reusachtige winsten behaalde en nog behaalt uit de saneering van Oostenrijk.

Zij meenen te kunnen aantoonen, dat het Duitsche kapitalisme belang heeft bij eene overeenkomst met het buitenlandsche.

Volgens de communisten, is deze Internationale Bankmacht van plan door de hypotheken op de Duitsche spoorwegen en de Duitsche industrie en door beslag te leggen op de opbrengst der Duitsche accijnzen, de groote Duitsche volksmassa te doen opdraaien voor de gevolgen van den oorlog, welke diezelfde geldmacht tenslotte heeft veroorzaakt.

Dit was de officieele houding der Duitsche partijen. In werkelijkheid echter waren ook zeer velen in de middenpartijen van oordeel, dat de Dawes-overeenkomst nooit geheel zou worden uitgevoerd.

Ik citeer uit „De Nieuwe Eeuw" van 17 Juli 1924:

Zoo schreef een gelegenheidscorrespondent der N. R. Ct. d.d. 3 Juli. Dezer dagen had ik een onderhoud met één der vooraanstaande mannen op het gebied van Duitschlands handel en nijverheid en deze meende, *dat er op den duur niet aan te denken zou zijn, dat de bepalingen van het rapport-Dawes zou den kunnen worden toegepast.* Maar meende hij, laat men nu toch inzien, dat de tijd in dit geval zonder eenigen twijfel ons zal helpen. De lasten, die het rapport van het zoo zeer verarmde Duitschland verlangt, zijn zoo zwaar, dat er niet aan te denken valt, dat het Duitsche *volk ze zal kunnen dragen*, ook al geeft men zich daartoe de grootst mogelijke moeite. Duitschland zou nog meer verarmen en daardoor een steeds grooter gevaar voor zijn buren worden. Maar laten wij het nu toch in hemelsnaam aannemen, opdat de rust en het vertrouwen ook internationaal gesproken, mogen terugkeeren. Het rapport heeft voor Duitschland in elk geval het groote voordeel, dat het aan het zoo verarmde land voorloopig althans de eerste twee jaren vrijstelling van betaling verleent. *Na deze twee jaren zal de toestand in Europa waarschijnlijk belangrijk veranderd zijn* en zullen voornamelijk Frankrijk, België en Engeland de zaak wel met nuchterder oogen dan tegenwoordig bekijken en de gevaren, die het rapport voor het eigen economische leven der buurvolken ten gevolge moet hebben, dan ook wel duidelijk zien. Het zou mijn zegsman zelfs niet verwonderen, als de bovengenoemde mogendheden na verloop van betrekkelijk korten tijd zelfs met voorstellen tot verandering zouden komen, die voor Duitschland gunstig zouden zijn.

Dit is op 't oogenblik een zeer verbreide opvatting.

En in het nummer van 12 Juli l.l. bevestigt de officieele Berlijnsche correspondent van hetzelfde blad, dat deze opvatting *algemeen* in Duitschland bestaat; en hij acht haar gevaarlijk.

Prof. Verrijn Stuart bevestigt in hetzelfde blad, dat naar zijne ervaring, deze ook door hém gevaarlijk geachte opvatting, „zeer verbreid" is in Duitschland.

Zijnerzijds bericht de Berlijnsche correspondent van het Hbl. d.d. 3 dezer, dat niemand minder dan dr. Schacht, de president der Duitsche Rijksbank „slechts weinige dagen geleden, op een avond in particulieren kring", zijne „persoonlijke meening" aldus ten beste gaf:

„Wanneer wij het rapport-Dawes aannemen", zeide hij ongeveer, „dan beteekent dat voor Duitschland in de eerste plaats een moratorium. Men zal dan getuige zijn van een opleving van handel en industrie van zoo geweldigen omvang als Duitschland zelfs in de beste jaren vóór den oorlog niet meegemaakt heeft. De eerste jaren zullen daardoor financieel dragelijk zijn. *Daarentegen zal de eerste storting van het volle, groote bedrag geen onmogelijkheid blijken.* Maar we gaan hier uit van de veronderstelling, dat dan *intusschen de internationale toestanden weer zoozeer gewijzigd zullen zijn, dat we voor dat groote bedrag niet meer behoeven op te komen.*

Uit dit alles blijkt nu toch wel voldoende, dat breede en invloedrijke kringen in Duitschland het rapport-Dawes alleen maar willen aannemen *in de verwachting en het voornemen het niet te zullen uitvoeren*, met de bedoeling de voordeelen er van te aanvaarden en de nadeelen ervan te ontloopen door de onmogelijkheid der uitvoering vast te stellen.

In dezelfde Nalezingen werd geciteerd wat de Wurtembergsche Staatspresident Bazille op een Conferentie te Berlijn had gezegd:

.... Er blijft echter niets anders over, dan het rapport tot den grondslag eener internationale regeling te maken. De noodtoestand bij den landbouw en de handhaving van den achturendag *maken de voorgeschreven leveranties volkomen onmogelijk. Vóór alles moet echter een moreele grondslag voor de leveranties worden erlangd, door te eischen, dat de quaestie van de schuld aan den oorlog aan een onpartijdig gerechtshof wordt voorgelegd.*

Tenslotte nog een citaat betreffende de aanvaarding der overeenkomst door den Rijksdag. Dit citaat is uit de „Nieuwe Eeuw" van 4 September 1924:

Zooals verwacht werd heeft de Duitsche Rijksdag met de vereischte meerderheid van ⅔ der stemmen de wetten aangenomen, welke voor de toepassing van de voorstellen der deskundigen werden vereischt. Alle berichten wijzen erop, dat dit niet is gebeurd zonder den gebruikelijken „Kuhhandel". De Duitsch-nationale partij had het lot der wetten in handen. Er was eigenlijk geen meerderheid voor; doch de Duitsch-nationalen achtten het in de gegeven omstandigheden beter geen Rijksdagontbinding af te dwingen door eenparig tegen te stemmen. Zij vreesden nieuwe verkiezingen, waarbij de strijd zou loopen over de al- of niet aanvaarding der deskundigen-voorstellen. Daarom hebben juist genoeg leden van hunne groep vóórgestemd om te beletten, dat de wetsontwerpen zouden worden verworpen en ruim voldoende tegen gestemd om later te kunnen verklaren, dat de Duitsch-nationale partij *tegen* de aanvaarding der deskundigen-voorstellen was gekant.

Het is noodig deze voorgeschiedenis der Dawes-overeenkomst voor den geest te hebben, wil men de huidige gebeurtenissen juist kunnen beoordeelen.

Over de gebeurtenissen een volgenden keer.